

Peter wordt peter!

Peter Adriaensens geeft startschot voor de Boekencheck 2020

Peter Adriaensens geeft dit jaar het startschot voor Boekencheck. Dit is de actie die secundaire scholen oproept om in de week van 15 september na te gaan of alle leerlingen de nodige schoolboeken en -materiaal hebben om volwaardig aan de lessen te kunnen deelnemen. Want armoede mag nooit in de weg staan van gelijke onderwijskansen voor alle leerlingen.

[Filmpje: Peter Adriaenssens roept scholen op om mee te doen met Boekencheck](#)

Het is bijna onvoorstelbaar, maar in 2020 zitten er nog altijd jongeren zonder boeken op de schoolbanken omdat hun ouders die niet kunnen betalen. ‘Samen tegen onbetaalde schoolfacturen’ (STOS) en haar partners organiseren daarom de tweede editie van de Boekencheckdag. Ze roepen directies en leerkrachten op om in de week van 15 september in alle Vlaamse en Brusselse secundaire scholen te tellen hoeveel leerlingen zonder boeken in de les zitten. Scholen of leerkrachten kunnen op de site www.boekencheck.be de resultaten ingeven. Op die manier probeert STOS een scherper beeld te krijgen over het probleem.

De onderwijskloof tussen kansrijke en kansarme leerlingen is nog nooit zo blootgelegd als de laatste maanden tijdens de coronacrisis. Leerlingen die zonder laptop of internetverbinding verwacht werden thuis les te volgen, leerlingen van wie de ouders niet genoeg geschoold of taalvaardig zijn om hun kinderen thuis bij te staan, zelfs leerlingen waar de school maandenlang geen enkel contact mee had... Het nieuws en de kranten stonden er vol van. Vlaanderen werd opeens wakker en er kwamen talrijke acties om deze kwetsbare leerlingen aan boord te krijgen. In een land dat zesde staat op de wereldranglijst van rijkste landen¹ is het dan ook begrijpelijk dat burgers zwaar ontgoocheld zijn in een onderwijssysteem dat er nog altijd niet in slaagt om gelijke onderwijskansen te bieden aan alle leerlingen.

Externe boekenleveranciers

Het probleem strekt verder dan alleen de digitale kloof. Armoedeorganisaties horen al jarenlang verhalen van leerlingen die verwacht worden om les te volgen zonder schoolboeken. Het is een bekend verhaal zowel bij de onderwijskoepels als directies en leerkrachten secundair onderwijs.

Bijna de helft van de scholen werkt samen met een externe boekenleverancier². Nog eens 20 % van de scholen geeft de ouders gewoon een boekenlijst mee. Gevolg: Leerlingen van wie de ouders de rekening niet kunnen betalen, komen zonder schoolboeken naar de les.

---

¹ Allianz Global Wealth Report 2017

² De Leebeeck, K., De Norre, J., Groenez, S., & Havermans, N. (2020). Studiekosten in de tweede en derde graad van het secundair onderwijs. Gent: Steunpunt Onderwijsonderzoek.

Sommige directies denken dat ze machteloos staan en dat ze zich niet kunnen mengen in een geschil tussen de ouders en de externe firma, maar niets is minder waar. Het Kinderrechtencommissariaat stelt dat het recht op onderwijs altijd voorrang heeft op discussies over de bijdrageregeling. Ook als ze samenwerkt met een externe firma, blijft de school verantwoordelijk.

Het gaat meestal niet om onwil, maar om een gebrek aan een doordacht schoolbeleid rond schoolboeken en kostenbeheersing. Al vier jaren loopt het project van STOS waarbij ze scholen begeleiden om een kostenbeheersend beleid te voeren. 'De scholen moeten terug de regierol in handen durven te nemen. Scholen onderschatten heel vaak hun eigen onderhandelingspositie met externe boekenleveranciers. Ze onderhandelen over de prijs maar niet over de sociale criteria. Bijvoorbeeld het voorzien van een haalbaar afbetalingsplan voor ouders en het niet inzetten van een agressief invorderingsbedrijf,' zegt Colette Victor, coördinator van STOS.

Om scholen hierin te ondersteunen heeft STOS een interessante brochure uitgewerkt: *Iedereen alle schoolmateriaal op 1 september: Handleiding voor een bewuste samenwerking met externen*. Die is hier te raadplegen: [handleiding](#). Eind augustus ontvangt elke directeur secundair onderwijs deze handleiding in de post. Kinderpsychiater Peter Adriaenssens, alsook Noël Slangen, voorzitter van het Kinderarmoedefonds en Caroline Vrijens, kinderrechtencommissaris, roepen scholen op om deel te nemen aan de Boekencheck. Ook de armoedeorganisaties, de onderwijsnetten, ouder- en leerlingenraden steunen Boekencheck. Samen willen ze scholen en leerkrachten extra alert maken voor het probleem en doen nadenken over een bewust scholenbeleid. Want goed en betaalbaar onderwijs is een recht voor alle leerlingen in onze scholen.

Meer info nodig?

colette.victor@welzijnszorg.be of 0473/56 72 79

Peter Adriaenssens: peter@a3praktijk.be>

Noël Slangen: noel@slangen.be

www.boekencheck.be

<https://www.facebook.com/boekencheck>

Partners:

